

Результати досягнень у галузі природничих, соціогуманітарних та технічних наук за 2018 рік

За звітний період Інститутом виконано комплекс наукових досліджень, найбільш вагомими результатами яких полягають у наступному:

За напрямком:

Інституційні чинники розвитку ринкового середовища:

Висунуті і доведені гіпотези, що: ефективна реалізація ринкових інтеграційних механізмів можлива при наявності повноцінної розвинутої інституціональної бази, спрямованої на їх підтримку, яка регламентує дію інтеграційних механізмів та інституцій (державні, недержавні, міжнародні організації, фонди); визначено суб'єктно-матеріальну структуру інтеграційних механізмів у процесі їх реалізації на вітчизняних товарних ринках у складі господарюючих на ринку суб'єктів; запропоновані критерії вибору цільових інтеграційних механізмів для їх впровадження на стратегічних товарних ринках та принципи формування. (Лисюк В.М., Нікішина О.В.)

Виявлено закономірності розвитку технологічного підприємництва та розроблено методологічні засади розвитку ринку основних груп інноваційних товарів в Україні, а також запропоновано організаційні засади забезпечення розвитку та ефективного використання інноваційного потенціалу технологічного підприємництва. (Бутенко А.І., Шлафман Н.Л., Уманець Т.В.).

Розвиток транспортно-транзитного потенціалу України та механізми його реалізації:

Обґрунтовано базові принципи формування методології вибору інструментів державної транспортної політики України серед яких основними є: системне поєднання із положеннями міжнародних конвенцій та європейського законодавства; економічна спроможність основних напрямків реалізації національної транспортної політики відповідно до економічного стану країни та першочергових потреб національного господарства з урахуванням національних особливостей функціонування та розвитку окремих видів транспорту України.

Обґрунтовано стратегічні напрями та принципи здійснення транспортної політики розвитку інтермодальних та мультимодальних перевезень національних та транзитних вантажів. (Ільченко С.В., Котлубай О.М.).

Інституційні механізми екологізації економіки:

Розроблено наукові засади ідентифікації системних ризиків та загроз процесам екологізації у реальному секторі економіки, зокрема: морегосподарському, аграрному, паливно-енергетичному комплексах; розроблено методологічний базис і методичні підходи до оцінки ризикових подій в умовах трансформації соціо-економіко-екологічних систем; визначено ризик-профілі секторальної екологізації. (Купінець Л.Є., Степанов В.М.).

Розвинуто наукові засади та принципи формування організаційно-економічного механізму узгодження інтересів та подолання конфліктів відносин власності на природні рекреаційні ресурси, а також розроблено систему інструментів його реалізації. Розроблено інституційні засади реалізації прав і форм власності на природні рекреаційні ресурси, що спрямовані на приріст природного капіталу в натуральному і вартісному виразі та вдосконалення структури їх привласнення. (Мартієнко А.І., Хумарова Н.І.).

Науково обґрунтовано теоретичні положення та інституційне підґрунтя формування інноваційної парадигми впровадження «зеленої економіки» у вітчизняну економіку, що передбачає поетапний перехід від екологічно спрямованої інноваційно-інвестиційної політики у системі «циркулярної економіки» з подальшою трансформацією її до всеосяжної моделі «інклюзивної економіки». (д.е.н., с.н.с. Андреева Н.М.)

Подолання територіальних диспропорцій та модернізація управління соціально-економічним розвитком південних регіонів України

Запропоновано методичний підхід до оцінки якості інституціонального забезпечення розвитку регіонів та територій базового рівня, який ґрунтується на концепції компліментарного поєднання складових інституціонального середовища, що забезпечують функціональність територіальних економічних систем в основу якої покладено їх індикатори розвитку. (акад. Буркинський Б.В., Лайко О.І.).

Розроблено методичний підхід до визначення сценаріїв формування регіональної інноваційної політики в Україні на засадах глокалізації, в основу якого покладено трьохвимірну класифікаційну систему (інноваційна діяльність, соціальний капітал, міжнародна діяльність) та інституціональну матрицю вибору інструментів регіональної інноваційної політики, які систематизовано за компонентами регіонального інноваційного розвитку та групами інститутів регіональної інноваційної системи (акад. Буркинський Б.В., Лайко О.І., Єрмакова О.А.).

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку

Вперше обґрунтовано доцільність застосування в системі управління економічним та екологічним розвитком Куяльницького лиману і прилеглих до нього територій екосистемного і поліфункціонального підходів з метою більш ефективного використання його унікальних біоресурсів. Обґрунтовано доцільність державної підтримки та інтеграції зусиль об'єднання територіальних громад (ОТГ), як співвласників унікального природно-рекреаційного об'єкту, басейну Куяльницького лиману. (А.І. Мартієнко, Н.І. Хумарова).

АНОТОВАНІ ЗВІТИ ЗА БЮДЖЕТНОЮ ТЕМАТИКОЮ ІНСТИТУТУ ЗА 2018 Р.

Виконання відомчої фундаментальної тематики:

НДР «Розвиток відносин власності у рекреаційно-туристичному природокорисуванні приморських регіонів України» (науковий керівник д.е.н., с.н.с. А.І. Мартієнко, реєстраційний № 0116U000411, строк виконання 01.2016 – 12.2018 рр.).

НДР «Інтеграційні механізми розвитку товарних ринків в Україні: теорія та інституційне забезпечення» (наукові керівники теми: академік НАН України, д.е.н., проф. Б.В. Буркинський, д.е.н., проф. В.М. Лисюк, реєстраційний № 0116U000412, строк виконання 01.2016–12.2018 рр.).

НДР «Формування засад державної політики розвитку інтермодальних і мультимодальних перевезень національних та транзитних вантажів» (науковий керівник д.е.н., проф. С.В. Ільченко, реєстраційний №0118U000204, строк виконання 01.01.2018-31.12.2020 рр.).

НДР «Загрози та ризики екологічнобезпечному розвитку секторів економіки українського Причорномор'я» (науковий керівник д.е.н., проф. Л.Є. Купінець, реєстраційний № 0116U000413, строк виконання 01.2016 – 12.2018рр.).

Виконання відомчої прикладної тематики:

НДР «Формування сприятливого інституціонального середовища соціально-економічного розвитку регіонів (на прикладі українського Причорномор'я)» (наукові керівники: академік НАНУ, д.е.н., проф. Б.В.

Буркинський, д.е.н., с.н.с. О.І. Лайко, реєстраційний № 0116U008689, строк виконання 01.2017 – 06.2019рр.).

Цільова програма наукових досліджень Відділення економіки НАН України
«Траєкторія сталого розвитку України до 2030 року»
(Рішення Бюро Відділення економіки НАН України, протокол № 11 від 03.11.2016р.)

НДР «Розвиток ринку інноваційних товарів на основі використання потенціалу технологічного підприємництва» (науковий керівник д.е.н., проф. А.І. Бутенко, реєстраційний № 0117U004213, строк виконання 01.2017р. – 06.2019р.).

Науковий проект, що виконується за грантом НАН України
дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України

«Розробка стратегій інноваційного розвитку для регіонів України на засадах глокалізації (на прикладі Одеської області)» (науковий керівник: к.е.н., доцент Єрмакова О.А., реєстраційний №0118U100246, строк виконання 01.10.2018–31.12.2019 р.).

Виконання додаткової відомчої прикладної тематики
за КПКВК 6541230

НДР «Економіко-екологічні пріоритети «зеленої» економіки у контексті сталого розвитку України» (науковий керівник д.е.н., с.н.с. Н.М. Андреева, реєстраційний № 0118U006524, строк виконання 09.2018р. – 12.2019р.).

Госпдоговірна тема НДР

НДР «Інституціональне забезпечення формування Визирської об'єднаної територіальної громади (ВОТГ)» (наукові керівники д.е.н., с.н.с. Лайко О.І., д.е.н., проф. Осипов В.М.; період виконання – 04.04.18 -30.11.18; договір № 1/18 від 04.04.2018).

Виконання міжнародних проектів:

1. «Розвиток транскордонної інноваційної платформи / кластеру для використання Очерету звичайного (*Phragmites Australis*) біомаси в якості джерела сталої енергетики (REED BASE)» № 76845. 2016-2018 рр.

Установи партнери: Всесвітній фонд охорони природи (Румунія), Заповідник Дельта Дунаю (Румунія), Асоціація транскордонного співробітництва (Молдова).

2. “Made in Danube” - Транснаціональне співробітництво з перетворення знань у маркетингові продукти та послуги для сталого розвитку Дунайського співтовариства в майбутньому». 2017-2019 рр.

Установи партнери: Центр Соціальних Інновацій (м.Відень) (Австрія), Єдиний Дослідницький Центр (JRC) (ЄС).

3. «Транснаціональне кластерне співробітництво в аграрно-продовольчому секторі, на основі методу розумної спеціалізації у Дунайському регіоні - S3Cluster», 2018-2021рр.

Установи партнери: Центр Регіонального розвитку Мунтяни (Румунія).

4. “Marine and River Litter Elimination New Approach” (“Новий підхід в усуненні морського і річкового забруднення”) – MARLENA eMS BSB – 139, 08.2018-08.2020рр.

Установи партнери: Муніципалітет м. Деміркей/ Demirkoу Municipality (Туреччина), Асоціація зелених країн /Zelena Strandja Association (Болгарія), Асоціація сталого розвитку "Прут-Дунай" м. Галац /Asociația pentru Dezvoltare Durabilă "Prut - Dunăre" Galați (Румунія), Центр екологічного консультування м. Кагул / Ecological Counseling Center Cahul (Молдова), Муніципалітет м. Малко-Тирново /Malko Tarnovo Municipality (Болгарія).

5. “Sustainable Agricultural Trade Network in Black Sea Basin” (“Стійка сільсько-господарська торговельна мережа в Чорноморському басейні”)- AgriTradeNet eMS BSB - 383, 08.2018 - 11.2020рр.

Установи партнери: Торговельна асоціація Тессалоніки (Греція), Бургаська торгово-промислова палата (Болгарія), Фонд Галаті для сприяння розвитку малих та середніх приватних підприємств (Румунія), Бізнес-асоціація "Бізнес-консалтинговий центр" (Молдова), Муніципалітет м. Деміркей

6. «Подолання нездатності сприяти вторинному підприємництву в Дунайському регіоні» (Embracing failure to facilitate second-chance entrepreneurship in the Danube region (Danube Chance 2.0). 07.2018-07.2021

Установи партнери:IFKA Громадська неприбуткова організація з Індустріального розвитку (Угорщина), Стейнбес (Steinbeis 2i GmbH - Німеччина), Центр Соціальних Інновацій (Австрія) та інші.

7. «Стале фінансування позитивних соціальних змін» (Leveraging Finance 4 positive Social Change - Finance4SocialChange). 07.2018-07.2021.

Установи партнери: IFKA Громадська неприбуткова організація з Індустріального розвитку (Угорщина), Центр Соціальних Інновацій

(Австрія), Агенція з фінансування соціального підприємництва (Німеччина) та інші.

8. «Master in Smart Transport and Logistics for Cities» SmaLog (Розумний транспорт і логістика для міст) (№585832-EPP-1-2017-1-IT-EPPKA2-SVNE-JP, 2018-2020pp).

Установи партнери: Римський університет Ла Сап'єнца, Харківський національний університет міського господарства імені о. М. Бекетова, Національний університет "Львівська політехніка, Житомирський державний технологічний університет, Національний транспортний університет, Грузинський технічний університет, Батумська державна морська академія, Сілезький університет у Катовицях, Університет прикладної науки: технологія, бізнес та дизайн.